

Elías - Papyte Suis haña haña

Diez pruebas

Jeff Pippenger

2023-10-05

Ñande roñe'ẽ hína Elías rehegua simbología rehe, ha ko'ã jaiporu Monte Carmelo ha Monte Sinaí rembiasakue hañaicha ñamyesakã peteĩ proceso de prueba oñemotenondéva protestantismo ratĩ rehe, ha avei peteĩ desarrollo político oñemotenondéva republicanismo ratĩ rehe, ojoajúva ha oñembojojáva protestantismo ratĩ ndive.

Pe artíkulo paha omba'apova'ekue Números capítulo trece ha catorce-pe ojehechauka haña pe opu'ãmbýva, ha upéva omombe'u pe décimoha ha paha prueba Israel yma guarépe guarã, ohasa rire Mar Rojo. Pe tembiasakue oñembojoaju pe ñepyrũrã guata rehegua tembiasakue Millerita ndive, ha avei Ñandejára remimo'ã guata paha rehegua tembiasakue ndive. Opa tembiapo umi mbohapy ángel Apocalipsis catorcepegua rehegua oñemboguata peteĩ movimiento rupive iñepyrũme ha peteĩ movimiento rupive ipahápe.

“Pe ánhel ojoaju haña pe proclamaciónpe pe mbohapyha ánhel marandu rehegua niko omyesakãva'erã opa yvy ape ári heko mimbipápe. Ko'ápe oñemombe'u peteĩ tembiapo oguerékova alcance mundial ha peteĩ pu'aka jepive'yva. Pe movimiento adventista ary 1840–44 pegua niko va'ekue peteĩ jehechauka porãite Tupã pu'aka rehegua; pe peteĩha ánhel marandu oñuahẽkuri opa tenda misionérape ko yvy ape ári, ha peteĩhápe umi tetãme ojehechakuaa pe tuichavéva interés religioso ojehechava'ekue oimeraẽ tetãme pe Reforma siglo XVI guive; péro ko'áva oñembohasava'erã pe movimiento mbarete guasu rupive pe última advertencia guýpe pe mbohapyha ánhel rehegua.” The Great Controversy, 611.

Ñepyrũmby mombe'u guasu ha paha pegua apytépe, jajuhu Laodicea iglesiapegua rembiasakue. Pe ánhel omimbipáva yvy iñemimbipa reheve ojehechauka porã peteĩ ñemongu'cha ramo, ndaha'ei peteĩ iglesia ramo.

“Babilóniagui, ko profesía ohechaukaháicha upe árape, he'i kóicha: ‘Ipekadokuéra oñuahẽ yvágape, ha Tupã imandu'a hembiapo vai rehe.’ Apocalipsis 18:5. Hae omyenyhẽma ikulpakuéra medida, ha ñehundi oúta hi'ári. Péro Tupã oguereko gueteri peteĩ itavayguakuérape Babilóniape; ha oñembohová mboyve Hi'arandu juicio-kuéra, ko'ã jeroviapyetéva ohenóiva'erã osẽ haña chugui, ani haña oíke hikuái ipekadokuérape ha ‘ohupyty’ haña hegui iplagakuéra. Upéva oĩ pe movimiento ojehechauka haña pe ánhel oguejýva yvágagui, omyesakãvo yvy iñemimbipa reheve ha osapukáivo mbarete porã peteĩ ñe'ẽ hatãme, omombe'úvo Babilonia rembiapo vaikue. Iñe'ẽmondo reheve oñehendu pe ñehenói: ‘Pesẽ chugui, Che retãyguakuéra.’ Ko'ã marandu, oñondive joajúvo pe mbohapyha ánhel ñe'ẽmondo ndive, omoheñói pe ñemomarandu paha oñeme'ẽva'erã yvy arigua kuérape.” The Great Controversy, 604.

Opavave proféta kuéra oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme ha enterovéva omombe'u hesakãve “ára paha kuéra” rehe, ohechauka rangue umi ára pe profecía kuéra oñemombe'uhaguépe. Techapyrãramo ko mba'e

ojehúva rehegua, pe ánhel Apocalipsis dieciocho-pe oĩ va'ekue ha oĩ oñetypificáva pe ánhel Apocalipsis diez-pe. Mokõivéva omyesakã ko yvy heko mimbipa reheve oguejy vove. Hermana White omombe'ukuaa pe ánhel peteĩha pe lívro Early Writings-pe.

“Jesús omondo peteĩ ángel mbarete ipu'aka haña oguejy ha oikuaauka haña yvy ape ári oikóvape toñembosako'i haña Hembijekuaa mokõihápe ñuarã. Pe ángel osẽvo Jesús renondégui yvágape, peteĩ tesape hesakãitereíva ha glorioso eterei oho tenondete chupe. Oje'ẽ chéve imisiõnha omyesakã haña yvy ñemimbipa rupive ha oikuaauka haña yvypórape pe Tupaógui ou va'erã pochykue.” Early Writings, 245.

Upéva pe ánhel Apocalipsis 18-pe oñemboguejy kuri jasyporundy 11, 2001-pe. Ojehechauka va'ekue ñykyrãrõ pe ánhel oñemboguejy va'ekue jasypoapy 11, 1840-pe. Isaías capítulo 6-pe, Isaías ohecha pe témplo yvágape ha Tupã mimbipa. Versíkulo 3-pe, capítulo 6-pe, he'i mayma yvy henyhẽha Tupã mimbipágui. Upéva oiko pe ánhel Apocalipsis 18-pe oñemboguejy vove.

Ha upe rire ahecha ambue ánhel oguejy yvágagui, oguerékova tuicha pokatu; ha yvy henyhẽ tesape haña iglória reheve. Apocalipsis 18:1.

Isaías seis pe mbohapyha versíkulo ohechauka pe tembiasakue peteĩchagua.

Ha peteĩ osapukái ambuépe, ha he'i: Marangatu, marangatu, marangatu hina Ñandejára de los ejércitos; ko yvy tuichakue henyhẽ ijapytepe iglória. Isaías 6:3.

Hermana White ombojoaju Isaías pegua visión pe santuario rehegua ndive pe movimiento Apocalipsis dieciocho pegua.

“Umi serafín-kuéra oĩva guapyha renondépe henyhẽ eterei kyhyje marangatúgui ohecháramo Tupã mimbipa, upéva ni peteĩ sapy'aitépe ndojehechá ijehe py'arory jehecha reheve, téra oñemomba'eguas haña ijehe téra ojuehe. Ipurahéi ha heko mimbipa niko pe Ñandejára de los Ejércitos-pe ñuarã, pe yvate ha oñembotuicháva, ha pe ijao puku mimbipa omyenyhẽva pe tupaópe. Ohehávo pe ára oútava, opa yvy ape ári oñemyenyhẽtaha imimbipápe, pe purahéi pu'akapáva ñemomba'eguas rehegua oñembohasajoa peteĩgui ambuépe peteĩ ñe'ẽporã joajúpe: ‘Santo, santo, santo, ha'e pe Ñandejára de los Ejércitos.’ Ha'ekuéra oñeñandu haña plenamente ovy'a oñemomba'eguasúvo Tupãme; ha hova renondépe, ipukavy ñemoneĩ guýpe, ndoipotavéi mba'eve ambue. Oguerekóvo ita'anga, ojapóvo iservicio ha omomba'eguasúvo chupe, oñuahẽma hikuái hembipota yvatevẽvape.”

“Pe visión oñeme'ẽva Isaíaspe ohechauka Tupã tavayguakuéra rekokatu ára pahápe.” Review and Herald, 22 de diciembre de 1896.

Juan, pe Apocalipsis capítulo diezpe ha pe capítulo dieciochope avei, ha Isaías ndive capítulo seispe, Oñemoĩhápe avei Hermana White remimombe'u, omoĩ opa ko'ã ta'angamyi yvy ojehesape'aha Tupã mimbipa rehe peteĩ punto histórico-pe voi. Ko yvy tuichakue ohecha umi mba'e oiko va'ekue 11 jasyporundy 2001-pe. Pe tembiasakue oñemotenondéva movimiento Millerita rehegua, opa va'ekue ary 1863-pe, ohechauka typope pe tembiasakue mbarete ñehẽngatu Apocalipsis dieciochopegua oguejy jave, pe tembiasakue ojoajúva pe ángel oguejy va'ekue Apocalipsis capítulo diezpe ndive. Ko'ã ñepyrũrã oñemoĩ porã rire, jajevy jeýta pe proceso de

prueba Números capítulo catorcepe ojehechaukáva rehe. Moisés oñepyrũ rire umi opu'áva rehehápe, umi ojevyse va'ekue Egípto-pe ha ojaipise va'ekue ita'api Josué ha Caleb rehe, Tupã omoneĩ Moisés ñeintercede haña.

Ha Ñandejára he'i: Che aiporiahurerekóma nde ñe'ẽ he'iháicha; ha añetehápe aikovéicha, opa yvy henyhẽta Ñandejára glóriagui. Umi kuimba'e ohechava'ekue che glória ha che milágro ajapova'ekue Egítope ha desiértope, ha ko'ága chepy'ara'ãmava pa jey, ha nohendúiva che ñe'ẽ; añetehápe ha'ekuéra ndohechamo'ãi pe yvy ahura va'ekue itúva kuérape, ha avave umi chembopochýva ndohechamo'ãi upéva. Ha che rembiguái Caleb katu, ambue espíritu orekógui hendive ha che rapykue oho hañaite, chupe aikemo'ãta pe yvýpe oike haguepe; ha iñemoñare ohupytyta upéva. Números 14:20–24.

Pe tembiasakue ojehechaukáva ko'ápe, Números capítulo catorce-pe, ha'e pe prueba paha Israel yma guarépe ñuarã; ha iñembyai ogueru chupekuéra ñemano yvy ojeiko'ỹháme umi irundypa año oúvape. Ko tembiasakue ojoaju haña Revelación dieciocho rehe, upépe Tupã omoherañaui: “che aikoveháichaete, opa yvy henyhẽta Ñandejára mimbipa reheve.” Kóva ha'e peteĩ ñe'ẽ mbarete eterei Tupã omoĩva ko tembiasakue rembiasakuepe; ha ojaopóvo upéicha, Ha'e omomba'eguas pe tembiasakue ojehechaukáva Números capítulos trece ha catorce-pe ohechaukaha haña tenonde gotyo pe movimiento tuichaite pe ánhel Revelación dieciocho-gua rehegua. Ha Revelación dieciocho rupi ojehechauka rupi Tupã rembyre tavayguakuéra paha, upéicha avei Tupã rembyre tavayguakuéra ñepyrũha ojehechauka pe pasáhe ñahesa'ỹijohína Números kuatiañe'ẽme.

11 jasyoapy 1840-pe, oñekumpli jave peteĩ profesía islam rehegua pe mokõiha ñembyahýi guasu rehegua, umi yma ojeoporavo va'ekue tavayguakuéra konvéniopegua oñeha'ãkuaa Elías marandu rupive, upe ramoite ojehechaukáva añeteha haña.

11 jasyporundy ary 2001-pe, Islam ñe'ẽmarandu oñemombe'úva mbohapyha mba'evai rehegua oñekumplivo, umi yma Tupã rembiporavokue konvénioygua ombohéra haña pe juicio oñepyrũha umi oikovévare, Elías marandu ramo, upe ramoite ojehechaukáva añeteha.

Pe mensáhe Elías rehegua historia Millerita-pe oñemopyenda va'ekue ára profético contexto-pe. Pe mensáhe Elías rehegua 11 jasyporundy ary 2001-pe oñemopyenda va'ekue historia ojerejey haña contexto-pe. 11 jasyporundy ary 2001 ojerejey August 11, 1840 historia rehe, mokõive ára oguerékogui peteĩ profesía Islam rehegua ñemohu'ãrã, ha mokõivéva omarkágui pe ánhel oguejyha, pe Ermána White he'i hague “ndaha'ẽi avave ambuéva Jesucristo-gui”. Jepe pe Ermána White araka'eve ndo'ẽi pe ánhel Apocalipsis capítulo 18-gua “ndaha'ẽi avave ambuéva Jesucristo-gui” he'iháicha pe ánhel Apocalipsis capítulo 10-gua rehe, pe ánhel Apocalipsis capítulo 18-gua omyesakã ko yvy “iñmimbipa” reheve, ha Ñandejára Ñe'ẽ omyesakã porã pe Jesucristo mimbipa ha'eha upe omyesakãva ko yvy.

Pe mba'e ojerure haña ojeiporúva omoheñoiva'ekue pe prueba umi protestante rehe oñepyrũmbýpe ha'e pe movimiento Millerita, ojehechaukaháicha Elías rupive. Pe mba'e ojerure haña ojeiporúva omoheñoiva pe prueba Adventismo del Séptimo Día rehe ipahápe ha'e pe movimiento de Elías, ojehechaukaháicha umi cien cuarenta y cuatro mil rupive. Pe símbolo Elías

rehegua oguereko hetave peteĩ he'isévagai, ha, jepe ha'e orepresenta Miller ha pe movimiento Millerita, upéicha avei orepresenta umi cien cuarenta y cuatro mil.

“Moisés, pe monte de la transfiguración ári, oiko va'ekue Cristo pu'akáre angaipa ha ñemanóre. Ha'e orrepresenta umi osêtavape pe itakuaguygui pe hekojojáva kuéra jeikove jevýpe. Elías, ojegueraháma va'ekue yvágape omano'ýre, orrepresenta umi oikovéva ko yvy ári Cristo jeju mokõihápe, ha upévare ‘oñemoambuetétava, peteĩ sapy'aitépe, peteĩ tesarái ryrýipe, pe trompéta pahápe’; upe jave ‘ko omano hañuáva omoñemondeva'erã tekove opave'ývagai,’ ha ‘ko ipiru ha ivaíva omoñemondeva'erã ipotĩ ha ndaijavývagai.’ 1 Corintios 15:51-53. Jesús oñemonde va'ekue yvágagai ouva tesape reheve, ojehechataháicha ou vove ‘mokõiha jey angaipa'ýre ñande pysyrõ haña.’ Péicha, ha'e ou va'erã ‘Itúva mimbipa reheve umi ánhel marangatu ndive.’ Hebreos 9:28; Marcos 8:38. Ko'ága oñekumpli pe Salvador opromete va'ekue umi temimbo'épe. Pe monte ári ojechauka michĩ hañuáicha pe mborayhu ha mimbipa reguáva amo gotyove,—Cristo pe Mburuvicha Guasu ramo, Moisés umi marangatu oikove jevy va'ekue rerekoháramo, ha Elías umi ojegueraháva omanó'ýre rerekoháramo.” El Deseado de Todas las Gentes, 412.

Pe tavaygua ojeheja hañuáicha hína hetave, pa mokõi rehe. Heta ohenóiva, ha mbovymi añoite ojeporavóva. Pe jejavy décimoha prueba-pe oñemopyenda kuri ko mba'ére: pe marandu vai térã pe marandu porã Yvy Oñeprometeva rehegua oñemboyke térã oñemoneĩpa. Upévare, pe tembiasakue ko'ápe ojehechaukáva ohechauka porã pe jehupyty térã pe ñehundi pe tembiasakue prueba mbeguekatúpe oñemopyenda hague mokõi tape aporeko rehe, omoñe'êasýva peteĩchagua marandu.

Opavave mokõi tembiporavoha ohecha vaekue pe Yvy Oñeme'êva, ha katu mokõi ñe'ẽmondo iñambuéva osẽ mba'épa pe Yvy Oñeme'êva he'isévare. Peteĩ ñe'ẽmondo omongu'e kyhyje yvypóra rehegua; ambue katu jerovia rehe. Peteĩ ohechauka vaekue pe pota oñemboykévo Tupã sãmbyhy ha ojevy haña jeývo Egipto poguýpe; ha ambue ñe'ẽmondo ohechauka vaekue pe pota ojerovia haña Tupã sãmbyhyre ha oñemotenonde haña pe Yvy Oñeme'êva gotyo.

Pe movimiento Millerita-pe, hetave avei oiporavo ojevy haña Babilonia rembiguáipe ha oiko haña ita'ýra-kuéra, ha upéva ohechauka porākuri iñemoĩmbarete omboyke haña peteĩha ánhel marandu profético. Umi Millerita jeroviapýva katu oiporavo osemi haña peteĩha ánhel marandu profético, jepe pe jehechauhakaicha “fracaso” oikova'ekue peteĩha ñembyasy guasúpe, arapoty 1844-pe. Números rembiasakue omoĩ tenonde mokõi “marandu” iñambuéva umi doce espía rehegua, ohechaukáva mokõi análisis iñambuéva peteĩchagua marandu profético rehe. Ary 1863-pe, Adventismo Laodicense ndogueroviái peteĩ marandu profético; ha'e kuéra omboyke peteĩ marandu profético yma guive oñemopyendáva. Ary 1863-pe, Adventismo Laodicense ojevy ha omoneĩ jey pe metodología bíblica omoĩva'ekue peteĩ oposición William Miller rehe hembiapo pukukue javeve. Umi omboykéva pe marandu profético ha oipotásóva ojevy jey pe ñembiguáipe ojehechauka haña umi pu'aka'ýva Números catorce-peguáicha, ipahápe omanóva ñu-me.

Pe papapy “pa”, ojehecháramo símbolo ramo, opaite símboloicha oguereko hetave peteĩ he'isévagai. Iñe'ẽtee simbólica oikuaava'erã pe contexto pe pasáhe oĩhápe. “Pa” símbolo ramo ikatu ohechauka jejopy vai. Ikatu ohechauka peteĩ prueba. Ikatu ohechauka pe joaju pa'ýva

mburuvichakuéra Európa pegua, Israel rembyre yvate gotyogua ha Tetãnguéra Joaju rehegua. Esmirna iglesia-pe Tupã tavayguakuéra ohasa va'erã jehasa asy pa ára pukukue.

Ani haña mba'eve umi mba'e reguerekótavagui rehasa haña: péina, Aña omoingéta amóvape pende apytégui kárselpe, pejehecha'ỹ haña; ha peẽ pehasáta jehasa asy pa ára pukukue: eiko jerovia hañaicha pe mano peve, ha che ame'ẽta ndéve tekove akã rehegua. Apocalipsis 2:10.

Umi historiador-kuéra ohechauka Diocleciano oguerahava'ekue persecución Esmirna rembiasakuepe, upéva hina pe persecución ivaivéva Esmirna rembiasakuepe, ha opyta va'ekue pa ary pukukue. Ambue historiador-kuéra ombojehechakuaa pa persecución ñambuéva Esmirna rembiasakuepe. Oiméramo jepe upéicha térã ambuéicha, umíva ojapo Roma Imperial, ha upéva Daniel siete-pe ojehechauka pa ratĩramo. Umi pa mburuvicha guasu ha'e va'ekue umi mburuvicha, Acab rehe ojehechauháicha, oikóva'ekue tekovai papado ndive, ha ha'e kuéra pe tembiporu persecución rehegua papado oiporu va'ekue ojaoukávo jejuka Ára Pytũngy aja. “Pa” ohechauka pe mbarete estatal omboguatáva persecución Jezabel rehehápe. Daniel peteĩha kapítulope “pa” ohechauka peteĩ aravo jeha'ãrã.

Eiporu nde rembiguáipe, ajerure ndéve, diez ára; ha tome'ẽ oréve so'o'ỹ tembi'u ro'u haña, ha y ja'u haña. Upéi tahechapyre ore rova nde renondépe, ha umi mitãrusu rova o'úva mburuvicha guasu rembi'u pehẽngue; ha reikuaa hañaicha, upéicha ejapo nde rembiguáire. Upévore ha'e omoneĩ chupekuéra ko mba'épe, ha oprobá chupekuéra diez ára. Ha umi diez ára paha guive, ijukyta hovyve ha ipyguasuve'o'o rehe opa umi mitãrusu o'úva mburuvicha guasu rembi'u pehẽngue-gui. Daniel 1:12–15.

Números catorce-pe, yma Israel pyykue ombopochy Ñandejárape diez jey, ohechaukáva diez prueba peteĩ ára pukukue jave.

Ha añetetéicha che aikove, opa yvy tuichakue henyhẽta Ñandejára mimbipa rehe. Opa umi kuimba'e ohechava'ekue che mimbipa, ha che mba'eporã hechapyrãva ajapova'ekue Egipto retãme ha pe desiértope, ha ko'ãga che ra'ãmbýva pa ary, ha nohenduséiva che ñe'ẽ. Números 14:21, 22.

Oiméramo ramo pe internet reheka haña mba'e he'isépa umi pororopyrã poravopyre, térã umi porandu ndohupytyiva porã, umi pororopyrã porundy porundy porundy rehegua, pe pysyrõ Yguasú Pytãgui guive pe décimo prueba peve, rejuhúta mbovymi ñambuehápe mba'éichapa umi jejavy Israel ymaguaregua rehegua ojehechava'erã peteĩva umi diez pruebas apytégui. Che aime haña pe pysyrõ Yguasú Pytãgui, hembiaporã hañaicha oñemombe'úva oñembojoajúva 22 jasypa 1844 rehe, ha'eha pe oñepyrũha umi diez pruebas, ha upévore upépe oñepyrũva'erã oñeñepyrũ haña ojapapa umi pruebas osẽva'ekue 1844 guive 1863 peve. Oĩkuri peteĩ proceso de prueba oñembotuicháva mbeguekatúpe, oñepyrũva'ekue 1798-pe araka'eve Daniel aranduka oñeñemboty'ỹ jeyrõ guare, ha upe proceso ojaho'i pe tembiasakue marandu peteĩha ha mokõiha ánhel rehegua, opa haña pe ángel mbohapyha oguahẽvo 22 jasypa 1844-pe.

“Minneapolis-pe, Tupã ome'ẽ vaekue ita jeguaka hepyetereíva añetegua rehegua Itavayguápe pyahu ñemohenda rupive. Ko tesape yvágagui, oĩ vaekue omboykeva'ekue opa pe ñakãhatã reheve umi judío ohechauka haguéicha omboykévo Cristope, ha heta oñeñe'ẽ vaekue pe

jejejoko rehe umi yma guare techaukaha ypykue rehe. Péro ojehechakuaa vaekue ndoikuaaiha mba'épa hina umi yma guare techaukaha ypykue. Oĩ vaekue prueba ha oĩ vaekue razonamiento Ñandejára Ñe'ẽgui ombojeroviakáva tekovekuérape; péro kuimba'ekuéra apytu'ũ oñemohenda mbarete vaekue, oñemboty tesape oike haña'ỹre, pórkke odesidi vaekue kóva hague jejavy ipeligrosóva omonguévo umi 'yma guare techaukaha ypykue', upe ndaha'éiramo jepe omýiva peteĩ yvyra'i jepe umi yma guare techaukaha ypykuegui, ha'ekuéra katu ombyaíva'ekue iñemoidea kuéra mba'épa omohenoĩ umi yma guare techaukaha ypykue."

"Pe ára ohasa va'ekue 1844-pe ha'e va'ekue peteĩ ára umi mba'e tuicháva oikohaguépe, ojehechauka ñande resa mondýipe pe ñemopotĩ oikóva pe santuario-pe yvágape, ha oguerékóva peteĩ relación decisiva Tupã tavayguakuéra ndive ko yvy ape ári, [avei] pe marandu peteĩha ha mokõiha umi ánhelgui ha pe mbohapyha, omosarambi haña pe poyvi hi'ári ojehaíva'ekue: 'Tupã mandamientokuéra ha Jesús jerovia.' Peteĩva umi yvyra marka ko marandu guýpe ha'e va'ekue Tupã tupão, ojehecha va'ekue yvágape Iñañetegua rayhuhárape ñuarã, ha pe árka oguerékóva Tupã léi. Pe tesape pe sábado rehegua, pe irundyha mandamiento-gua, omimbi mbarete umi hendykuéra rehe umi ogehupytyháva Tupã léi mbyaihapekuéra rape ári. Umi iñañáva ndaha'ei haña omanóramo'ỹva ha'e peteĩ yvyra marka yma guare. Ndachemandu'ái ambue mba'ére ikatúva oike umi yvyra marka yma guare apytépe. Ko sapukái pukukue oñe'ẽva oñemoambue haña umi yvyra marka yma guare rehe, opavave ningo peteĩ mba'e ojejapóvare iñakãguýpe añoite." The 1888 Materials, 518.

Ára 22 jasypa 1844-pe, mbohapyha ánhel oguahẽ peteĩ marandu reheve ipope.

"Jaháicha Jesús rembiporã hu'ũmby oñembotývo pe tenda marangatúpe, ha ha'e ohasávo pe Tenda Marangatúvape, ha oñembo'ývo pe arca renondépe oguerékóva Tupã léi, omondo ambue ángel mbarete guasúpe peteĩ marandu mbohapyha reheve ko yvy ape ári. Oñemoĩ peteĩ kuatiarogue pe ángel pópe, ha oguejyvo pe yvýpe pu'aka ha mburuvicha guasu reheve, omombe'u peteĩ ñe'ẽmondo kyhyjepyrãiterei, pe ñe'ẽñemongyhyje vaietéva oñeme'ẽva'ekue araka'eve yvypórape." Early Writings, 254.

22 jasypa 1844-pe, peteĩ ánhel oguejy peteĩ pergamíno ipópe, Ñandejára tavayguakuéra okaru haña chugui. Umi doctrina "hito ypykue" upéramo oñemombe'úva tekotevêta térã oje'u ha oñemoneĩ, térã oñemboyke ha ndoje'úi. Pe mbohapyha ánhel oguahẽrõ guare pergamíno ipópe, pe marandu oĩva pe pergamíno ryepýpe ohechauka kuri poteĩ añetegua ojehechaukáva omoañete haña. Umi poteĩ prueba oñemombe'u kuri ko'áva ha'eha: "ára ohasáva", ohechaukáva pe profesía mokõi mil trescientos ary rehegua; pe huísio, ojehechaukáva "pe santuario ñemopotĩ" ramo; umi mbohapy ánhel marandu; "Ñandejára léi"; "pe sábado"; ha umi omanóva rekotee, ojehechaukáva "pe alma ndaha'ei omano'ỹva" ramo.

Umi seis añetegua, añetehápe, ojoaju ojehe, ha upéicharõ jepe, peteĩteĩva ojehechakuaa va'ekue techaukaha ramo. Oĩ ikatúva ndoipotái omoinge ára ñemongu'e ko tysýipe, péro hesakã porã heta oĩ hague omboykéva pe añetegua he'íva 22 de octubre de 1844 ha'e hague peteĩ ñemoañete tee maranduhápe. Ha'ekuéra ndohasa porãi upe prueba, ha upéva, añetehápe, ojoko chupekuéra ani haña oñorairõ umi prueba oúva upe rire ndive. Tupã mba'eporandu rape ojehechauka jey jeyma peteĩ proceso oñemotenondéva ramo, ha ojeruréva tenonderãite nepu'aka haña pe prueba rehe

oñeme'ëva ndéve raë, ikatu hañguáicha reikekuaa pe prueba oúva upe rirepe.

“Ñañepyrürõ guare roikuaauka hañgua pe tesape pe sábado rehegua, ndoroguerékói gueteri peteĩ ñemyesakã porãva pe mbohapyha ánhel rembiayúre, Apocalipsis 14:9–12-pe. Pe pohýi ore testimonio rehegua, rohechákaramo tavayguakuéra renondépe, ha'e vaekue pe tuicha mokõiha jeju jerovia ñemongu'e oúva Tupãgui, pe peteĩha ha mokõiha marandu osẽma hague, ha pe mbohapyha oñeme'ë va'erãha. Rohecha vaekue pe mbohapyha marandu oñemohu'ãha ko'ã ñe'ẽme: 'Ko'ápe oĩ umi imbaretekue marangatu kuéra rehegua: ko'ápe oĩ umi oñangarekóva Tupã mandamientokuérare, ha Jesús jerovia rehe.' Ha upéicha avei, hesakã hañguáicha oréve ko'ã rohechaháicha, rohechakuaa vaekue ko'ã ñe'ẽ maranduhára ohechauka hague peteĩ sábado ñemyatyrõ; ha katu mba'épa raka'e pe mymba ñemomba'e oñe'ëva pe marandúpe, térã mba'épa pe ta'anga ha pe mymba marca, upévore ndoroguerékói vaekue peteĩ ñemoĩporã hesakãva.

“Tupã, Ipytyvõhára Marangatu rupive, ojapo hañgua tesape ohesape hañgua hembiguái kuérape, ha upe tema mbeguekatúpe ojepe'a hañgua iñarandukuérape. Oikotevẽkuri heta ñehesa'ỹijo ha py'apy porã ojehekávo ipypuku hañguáicha, joaju joapy rupive. Eñangareko, py'apy ha tembiapo meme rupive oñemotenonde pe tembiapo, peve umi tuicha añetegua ñane marandupagua, peteĩ mba'e hesakãva, ojoajúva ha iporãmbáva, oñeme'ë peve ko yvy ári.”

“Amombe'úma kuri cheikuaa hañgua karai guasu Bates rehe. Ajuhu chupe ha'eha peteĩ karai cristiano añetegua, tekoporã ha py'aporãva. Chetrata porãiterei chéve, ku che imembytee vaicha. Peteĩha jey ohendúrõ guare cheñe'ë, ohechauka tuichaitereiha iñinterés. Ajejoko rire añe'ẽgui, ha'e opu'ã ha he'i: 'Che ha'e peteĩ Tomás ndogueroviáiva. Ndacheroviái visión-kuérape. Péro ikatúrõ aguerovia pe testimonio ko hermana omombe'úva ko pyhare ha'eha añetehápe Ñandejára ñe'ë ñandéve guarã, che ha'éta pe kuimba'e ovy'avéva oikovéva apytepe. Che py'a oñemomýi pypuku. Aguerovia pe oñe'ëva ipy'aite guiveha, péro ndaikatúi amyesakã mba'éichapa ojehechauka chupe umi mba'e hechapyrãite omombe'uva'ekue ñandéve.”

“Mbovy jasy che menda rire, aha che ména ndive apartisipákuri peteĩ Conferencia-pe Topsham, Maine-pe, upépe oñhaguépe karai Bates. Upe jave guive ha'e ndojeroviái gueteri añetehápe che visión-kuéra ouha Tupãgui. Upe aty niko ha'ékuri peteĩ ára tuichaitereíva interés rehegua. Tupã Espíritu oĩ che ári; ajeguapýkuri peteĩ visión-pe Tupã glória rehegua, ha peteĩha jey ahechakuaa ambue planeta-kuéra. Aresẽ rire visión-gui, amombe'u mba'epa ahecha va'ekue. Upéi karai B. oporandu chéve aikuaápa araka'eve astronomía. Ha'e chupe ndachemandu'aiha araka'eve amaña hague peteĩ aranduka astronomía rehe. Ha'e he'i: 'Kóva ou Ñandejáragui.' Araka'eve ndahechái chupe upéicha oñemosãsóramo ha ovy'aitereíramo. Hova resape omimbi va'ekue yvágagui tesape reheve, ha'e oñe'ë mbarete reheve iglesia-pe.” Testimonies, volúmen 1, 78–80.

Añete, opa ko'ã prueba doctrinal ojoaju hañgua peteĩrehe, ha upéicha avei ha'e prueba ikatúva oñemboja'o hañgua ijehegui, ha oñembotyryry peve oñemyesakãramo mbeguekatúpe Tupã rembiguáipe. Oĩ heta iglesia oñangarekóva sábado ára pokõiha rehe, péro omboykéva umi mbohapy ánhel ñe'ẽmondo. Omboyke hikuái pe añetegua juicio oñepyrũ hague 22 jasypa 1844-pe, ha upéicharõ jepe oñangareko gueteri sábado rehe. Ko'ã prueba doctrinal ojoaju oñondive, péro

ohechauka seis prueba específico.

Ohechauka porã haguéicha José Bates, pe kapitán marítimo oikuaaiteva'ekue astronomía, omoneĩkuri Espíritu de Profecía, upéva yma omboyke va'ekue. Jasypakõindy ary 1844-pe, Ellen White orrecibíkuri ijehechauka peteĩha, ha pe séptimo prueba oguahẽ pe movimiento-pe.

“La Biblia toiko ne consehéra. Eikuaauka chupe, ha avei umi testimonio Tupã ome'ẽ vaekue; umíva araka'eve ndojokupytyi iñe'ẽ ndive. Umi Testimonios noñe'ẽiramo Tupã ñe'ẽ he'iháicha, pemboyke chupekuéra. Cristo ha Belial ndaikatúi ojoaju.” Selected Messages, libro 3, 33.

Mbykymíri rire pe tuicha ñembotavy guasu, Hermana White omoneĩ peteĩ artículo ombojekuaáva Cristo ohasaha pe tenda marangátugui pe Tenda Santísimo-pe 22 jasypa 1844-pe. Ha'e orekomenda upe ñemoherakuã “opaite marangatupe” guarã.

“Che arovia pe Santuario, oñemopotĩ va'eráva umi 2300 ára pahápe, ha'eha pe Templo Jerusalén Pyahúpe oĩva, upévagui Cristo ha'e peteĩ mburuvicha'ỹhára. Ñandejára ohechauka chéve peteĩ visión-pe, peteĩ año ári hetave yma, pe hermano Crosier oguereko hague pe tesape añeteguáva pe Santuario ñemopotĩ rehe, &c.; ha upéva ha'eha Ivoluntad, pe hermano C. ohaiva'erã haña pe jehecha ome'ẽ va'ekue oréve Day-Star, Extra, 7 de febrero de 1846-pe. Añandu añetehápe Ñandejáragui arekoha tekoporãite haña amombe'u haña upe Extra, opavave umi imarangatuvape.” A Word to the Little Flock, 12.

Ha'e omoneĩkuri Crosier omyesakã haguére Cristo oikeha Tenda Imarangatuvévape, ha katu pe artículo oguererekókuri heta mbo'epy javy, ipype oike pe protestantismo apóstata remimbo'e he'íva pe “áragui ára peve” Daniel arandukápe ohechauka haña Cristo ministerio. Upévare, ha'e ohai peteĩ ñemyesakã, oñepyrũva'ekue oñemoherakuã 1850-pe ha upéi oikeva'ekue arandukápe Early Writings. Upépe ha'e omombe'u porã va'ekue “umi ome'ẽva'ekue pe huísio aravo sapukái orekova'ekue pe jehecha añetetéva pe ‘áragui ára peve’ rehe.”

“Upéi ahecha, pe ‘kágada rehegua ára ha ára’ rehe (Daniel 8:12), pe ñe'ẽ ‘sacrificio’ yvypóra arandu omoĩ hague, ha ndaha'éiha pe téxto pegua, ha Ñandejára ome'ẽ hague hese pe jehecha hekopeteva'ekue umi omyasãi va'ekuẽpe pe juicio aravo sapukái. Oĩ jave joaju, 1844 mboyve, haimete opavave oĩ joajúpe pe jehecha añetetévare pe ‘ára ha ára’ rehe; ha pe sarambi guive 1844 rire, ambue jehechapyre oñemomba'e, ha pytũ ha sarambi ou hapykuéri.” Early Writings, 74.

Pe tema “pe tapia” pe kuation Daniel-pe oiko va'ekue peteĩ símbolo Adventismo jevy haña protestantismo apóstata rembiaporape arykuéra ñepyrũme siglo veinte-pe, ha ko árape “pe tapia” rehegua entendimiento correcto Millerita-gua oñemboyke Adventismo teólogo-kuéra rupi. Oñemboyke, jepeve Hermana White hesakã porã ohechauka hague umi Millerita-kuéra oĩ porã hague omoĩvo “pe tapia” ramo Satanás pokatu paganismo rehegua. Ha'ekuéra omboyke “pe tapia” rehegua añeteguá ndaha'éi añoite oñemoĩvo iñakãrehe hesekuéra pe ñemoneĩ py'aguapýpe hembiapoukapy rupive, he'íva umi Millerita-kuéra entendimiento oĩ porã hague, síno avei oñemoĩvo directamente iñakãrehe ha'e he'i porãite hague pe doctrina japu ombo'éva “pe tapia” ohechauka Cristo rembiapo pe santuario-pe, oñeme'ẽ hague “umi ánhel-kuéra yvágagui oñemosẽ va'ekue” rupive!

“Ha upépe oĩ vaekue Hermano Daniells, ñarandupe omba’apóva pe enemigo; ha nde akãguapy ha Elder Prescott akãguapy ojeapo hína vaekue umi ánhel reheve oñemosẽva’ekue yvágagui.” Manuscript Releases, volúmen 20, 17.

Ha’e kuña omboyke pypukuetépe upe Adventismo ko’ága oipurúva peteĩva umi “tembi’u mombe’ugua’u” apytégui, ipohýieterei va’ekue, Daniells ha Prescott oguerahágui peteĩ símbolo mbarete satániko rehegua (paganismo) ha omoĩgui upe símbolo Cristo-pe (Hembiapo pe Santuario-pe). Péva ojapo poapy prueba doctrinal.

Pe porãha porundyha rembiasakue ogueraháva 1863 peve ha’e Habacuc mokõiha távla jejapo ary 1850-pe. Pe távla tenondegua 1843-gua, umi pionéro ojapova’ekue, ojejapo 1842-pe, ha oñembohéra añoite “távla 1843-gua” pórke opredici Cristo jevy 1843-pe. Pe mandamiento ojapo haña Habacuc mokõiha távla oñeme’ẽ Va’ekue Hermana White-pe ary 1850-pe. Habacuc mokõi távla jejapo ombojoaju pe tembiasakue peteĩha ha mokõiha ánhel rehegua pe mbohapyha rembiasakue ndive. Hembireko ra’y memby ohai haña hekove ha hembiapo biografía-pe, ome’ẽ peteĩ jehechapa umi mba’e oiko va’ekue ogueraháva’ekue távla 1850-gua jejapo peve. Péva ojapo oiporavóvo Hermana White ñe’ẽmondo iñimportanteva ha omoĩ haña hi’ári imandu’a ha he’ẽ hañaicha upe jehechapa ryepýpe.

“Rojevyvo rire hermano Nichols rógape, Ñandejára ome’ẽ chéve peteĩ visión ha ohechauka chéve pe añetegua ojekuaaukava’erãha hesakã porã hañaicha távla ári, ha upéva omboheta heta tapicha ojedesidi haña pe añetegua rehe pe mbohapyha ánhel marandu rupive, umi mokõi tenondegua ojekuaaukaramo hesakã porã hañaicha távla ári.—Kuatiañe’ẽ 28, 1850.

“Ko visión-pe avei ojehechauka chupe upéva ome’ẽtava James White-pe py’a guasu haña osegi haña omohera’avo:”

“Ahecha avei ahecha pe kuatia osẽva’erãha tekotevẽeterei, umi mensahéro oho hañaicha avei; umi mensahéro niko oikotevẽ peteĩ kuatiareha ogueraha haña hendivekuéra, oguerékova pe añetegua ko’ágagua, omoĩ haña umi ohendúvape pópe; upéicha rupi pe añetegua ndogue mo’ãi iñakãgui. Ha pe kuatiareha oguahẽta umi mensahéro ndaikatuíhape oguahẽ.”—Ibid.

“Oñepyrũ pya’e voi pe kuatiahaipyre pyahu rehe ñemba’apo, ha oñeme’ẽ avei pa’ũ oje’e haña umi hermano-kuérape ko mba’e rehe pe Present Truth osẽ va’ekuépe James omohera’u va’ekue pe jasy oúvape:

“Pe Ta’anga. Peteĩ ta’anga aravo’aty rehegua umi visión Daniel ha Juanpegua, oñecaluláva ohechauka haña hesakã porã haña pe añetegua ko’ágagua, ko’ága oñelithografiáma pe angirũ Otis Nichols, Dorchester, Massachusetts-pegua, ñangareko guýpe. Umi ombo’eva pe añetegua ko’ágagua oñepytyvõta tuicha hese. Oñeme’ẽta ko’ápe upe rire maranduve pe ta’anga rehegua.—Present Truth, noviembre, 1850.”

“Paha enero pahávo, ary 1851-pe, pe tabla oĩma va’ekue ojejapo hañaicha ha oñemyerakuã haña 2 dólar rehe. James White ovy’a eterei hese ha oikuave’ẽ rei umi ‘Tupã ohenóiva omombe’u haña mbohapyha ánhel marandu’ peguarda (Review and Herald, enero, 1851). Oĩ va’ekue avei jopói py’aporã oipytyvõva ojepaga haña pe osẽ haña rehe.” Arthur White, Ellen G. White: The Early Years, volúmen 1, 185.

Oñe'ẽvo pe kuation'anga 1843-pegua rehe, Hermana White he'i va'ekue upéva ojejapo hague Tupã poguýpe.

“Pe Ñandejára ohechauka chéve pe kuation'atã 1843 pegua ojejapo hague ipópe oisãmyhýva rupive, ha ndaikatuiha oñemoambue mba'eve ichugui; umi papapykuéra oĩhague ha'e oipotaháicha. Ha ipóha oĩhague hi'ári ha omokañy peteĩ jejavy oĩva algunos papapýpe, upéicha avave ndaikatúi hañuáicha ohecha, peve ipó ojeipe'a.” Review and Herald, 1 de noviembre de 1850.

Ojehai hañua pe tesape ojoajúva pe mandádo rehe ojeporu hañuáicha ambue kuation'anga ary 1850-pe, ha'e ome'ẽkuri upe peteĩchagua ñemoneĩ divína pe kuation'anga 1850-gua rehe, pe oñeme'ẽ haguéicha pe kuation'anga 1843-gua rehe, ha upéicha avei ohechauka porãkuri ambue kuation'anga upe jave ojeporúva ndaha'ei hague Ñandejára oguerohorýva. Pe mandádo ojeporu hañuáicha peteĩ kuation'anga pyahu oñembojoajúkuri peteĩ mandádo rehe oñeimprimi hañuáicha peteĩ marandu pyahu.

“Ahecha umi ta'anga ojejapo hañua rehegua negósio oĩhaguemba vaietereiha. Oñepyrũ va'ekue pe ermáno Rhodes ndive ha upéi osemi pe ermáno Case. Ojeporu hañua mba'erepy ojejapo hañua ta'anga ha oñemoheñói hañua ta'anga vai ha jeguaru hañuáicha ojehechauka hañua umi ánhel ha Jesús glorioso. Ko'ã mba'e ahecha Ñandejárape ndogustaiha. Ahecha Ñandejára oĩhague pe kuationaipyre ta'anga rehegua oñemoherakuáva pe ermáno Nichols rupive. Ahecha ko ta'anga rehegua oĩha peteĩ profesía Bíblape, ha ko ta'anga oñembosako'íramo Ñandejára tavayguakuérape guarã, ha'e [ha'e] suficiente peteĩme guarãramo, upéicharõ ambuépe guarã avei; ha peteĩ oikotevẽramo peteĩ ta'anga pyahu ojepintáva tuichavéva hañua, opavave oikotevẽ upévaichaite avei.

“Ahecha peteĩ ñandu py'aguapy'ýva, py'aporã'ýva, ndovy'áiva ha ndahechakuaáiva mborayhu oĩha Hermano Case-pe, ha upéva oipota ambue ta'anga ypykue. Ahecha ko'ã ta'anga pintádova oguereko hague peteĩ jejapo vai pe kongregación ári. Upéva omoñepyrũ peteĩ espíritu vevúi, tavyraicha ha ñembohory rehegua oĩ hañua pe atyhápe.

“Ahecha hina umi cuadro Tupã omandáva opoko porãha apytu'ũre, jepe ndoñemyesakãiramo. Oĩ mba'e tesakã, porã ha yvagagua umi ánhel ojehechaukávape umi cuadrope. Apytu'ũ, hasý hañuáicha oñeñandu hañuáicha, oñembohape Tupã ha yvágape. Ha umi ambue cuadro oñembosako'íva ombojeguaru apytu'ũme, ha omongakuaa hañua apytu'ũ opytave hañua yvy rehe yvágagui. Ta'anga ohechaukáva ánhelpe ojoguave añáme yvagagua tekovekuérape rangue. Ahecha umi cuadro, ára ha semana pukukue, omyenyhẽ hague Hermano Case remiandu, ha'e oñe'ẽ va'erãmo'ã gui arandu yvagagua Tupãgui, ha okakuaa va'erãmo'ã Espíritu grásia kuérape ha añetegua jeikuaápe.”

“Ahecha ramo, pe mba'e rechaukaha kuéra rehe oñembyai hañua ojepurúva rire, upéva ojepuru haguérre oñemoherakuã hañua añetegua hesakã porã hañuáicha umi joyke'y kuérape umi folleto ha ambue jehaipy rehegua rupive, ojapóta kuri heta porã ha osalváta kuri ánga kuérape. Ahecha ramo pe tembiapo ojeapóva umi cuadro rehegua oñemosarambi hague akãunduicha.” Manuscript Releases, número 13, 359; 1853.

Ha'e he'i hesakã porã: "Tupã oĩkuri pe [1850] ta'anga ñemohera kuãme pe hermano Nichols rupive," ha avei oĩhague "peteĩ profesía [Habacuc mokõi] ko ta'angágui la Biblia-pe." Avei hechakuaa va'ekue umi "ta'anga kuéra" [heta; 1843 ha 1850] "Tupã omanda va'ekue omoinge porãha apytu'ũme, jepe ñemyesakã'ỹre." Habacuc mokõi omanda va'ekue umi Millerista-kuérape omyesakã haña pe visión umi tabla ári, (heta-pe), ikatu hañaicha pe omoñe'ẽva mokõivẽva ta'anga uguata joa haña Tupã Ñe'ẽme. Umi ta'anga divina ndoikotevẽi va'ekue mba'eveichagua ñemyesakã oñembojoapýva, ndaha'ẽi haguéicha Uriah Smith rembiapokue ta'anga japuva'ekue ary 1863-pe.

Ha Ñandejára he'i chéve, ha he'i: Ehai pe visión, ha emoĩ porã yvyrápe, ikatu hañaicha oñani pe omoñe'ẽva upéva. Habacuc 2:2.

Pe décimoha prueba ha'e ko artíkulo mba'eporã. Umi diez prueba Moisés oñe'ẽva Números kapítulo catorce-pe rehe, umi arandu hebreo ha ambue teólogo omosarambi heta jeikuaa hañaicha mba'éichapa umi tembiapo oikóva tembiasakuepe, Yguasú pytãgui jejora guive pe diez espía ñemboyke peve, ikatu oñerrepresenta. Pe ñemboyke oĩva upe tembiasakuepe ome'ẽ mbovymi variación ojeporavokuaáva, ha katu añetehápe pe décimoha prueba omoñepyry cuarenta ary omano haña mbeguekatúpe desierto-pe, opa peve umi opu'áva orekóva edad de responsabilidad omanóma haña.

Upéicha avei oĩ ikatúva oñembopochy che poravóre ko'ã diez prueba doctrinal rehe, pórke ikatu oĩ ambue variante ojoguerohorýva iporãveha ko'ãga che amombe'úva-gui. Upéicharõ jepe, pe décimo ha paha prueba hesakãite pe diez espía kuéra ñemoĩ mbaretévaicha. Upéva hina pe rechazo umi siete tiempos Levítico mokõipa poteĩpe guare. Oĩ heta prueba profética omombarere haña ko identificación.

Pe artíkulo oúvape ñañepyryta jahechakuaa haña umi testígo profético ombojeroviapyréva pe jehechakuaa he'iva umi siete tiempo Levítico mokõi-pa poteĩ-meha peveha hina pe pa tavyha ha pahaite jejavy Adventismo Laodicense-pe.

"Pe Tupã pu'aka omombe'u jave mba'épa pe añetegua, upe añetegua opytáva'erã opa ára pe añeteguaramo. Ndojeguerékoi'va'erã mba'eveichagua ñemoĩmbyre upe riregua, ojováiva pe tesape Tupã ome'ẽ va'ekue rehe. Oñemopu'ata kuimba'ekuéra Escritura ñemyesakã reheve, ha'ekuérape guarã añetegua ramo, ha katu ndaha'ẽi añetegua. Ko ára pegua añetegua, Tupã ome'ẽ ñandéve ñande jeroviápe guarã peteĩ fundamento ramo. Ha'e voi ñanembo'e va'ekue mba'épa pe añetegua. Oñemopu'ata peteĩ, ha upéi ambue, tesape pyahu reheve ombohováiva pe tesape Tupã ome'ẽ va'ekue Ijespíritu Santo jehechauka rupive.

"Oĩ porãve oikove gueteri, ha'ekuéra ohasa va'ekue upe jeikove jeporu rupive oguenohẽ va'ekue ko añetegua ñemopyenda-pe. Tupã ipy'aporãgui oñangareko hekovekuérare ikatu hañaicha omombe'u jey ha jey, hekove paha peve, upe mba'e ohasa hague, Juan apóstol ojapo haguéicha hekove pahaite peve. Ha umi poyví rerahaha omanóva, oñe'ẽ va'erã hikuái ijehaipyre oñembopapajey rupive. Che ambo'epy haña kóvaicha hendakuéra ñe'ẽ oñehenduva'erãha. Ha'ekuéra ome'ẽ va'erã itestimonio mba'épa omoheñoi añetegua ko árape guarã."

“Ndovajepyrãiva’erã umi oñe’ẽnguéra oguerúva peteĩ marandu ombohováiva ñande jerovia
pehẽngue especial-kuérape. Ha’ekuéra ombyaty heta Escritura, ha ombojoja proof-rã ijerure
hañuáicha umi teoría ha’ekuéra omoĩva. Kóva ojejapo jevy jevýma ko’ã cincuenta año
ohasávape. Ha jepe umi Escritura ha’e Tupã Ñe’ẽ, ha oñemomba’eguasuva’erã, pe jeporu
ojejapóva chugui, ko jeporu omongu’éramo peteĩ pilar pe fundamento-gui Tupã omombaretéva
ko’ã cincuenta año pukukue, upéva ha’e peteĩ jejavy tuicha. Pe ojejapóva péicha ndoikuaái pe
Espíritu Santo jehechauka hechapyrãite ome’ẽva’ekue pokatu ha mbarete umi marandu yma
guarépe oguahẽ va’ekue Tupã tavayguakuérape.” Selected Messages, libro 1, 161.